

Tweede Kamer der Staten Generaal
Algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst
t.a.v. de heer M. van der Leeden
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 19 maart 2014

Betreft: Standpunt Vereniging BWT Nederland ten aanzien van Private
Kwaliteitsborging in de Bouw

Geachte voorzitter,

Op 27 maart 2014 wordt in het AO over de Stelselwijziging bouwregelgeving onder andere de brief aan de Kamer d.d. 27 november 2013 van minister S.A. Blok besproken met als titel "Verbetering kwaliteitsborging in de bouw". Dit overleg volgt op het Rondetafelgesprek over dit onderwerp dat op 12 december 2013 plaatsvond, waarbinnen ook de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland haar standpunten en zorgen kenbaar heeft mogen maken. In deze brief willen wij onze standpunten en zorgen nogmaals onder uw aandacht brengen.

De Vereniging Bouw- en Woningtoezicht heeft in maart 2013 haar visiedocument "Privaat wat moet, publiek wat onvermijdelijk is" aan het ministerie van BZK en aan de VNG aangeboden. Het is een voorlopig document wat verder uitgewerkt kan worden als de politiek de eerste piketpalen heeft geslagen. Er is de afgelopen jaren veel geschreven, onderzocht en gesproken over het onderwerp, maar gelet op het ontbreken van deze piketpalen is de discussie rond dit onderwerp steeds verder afgedreven van het uiteindelijke doel van deze operatie, namelijk het verbeteren van de kwaliteit in de bouw.

De uitvoerende bouw ziet het stelsel als een kans zich te ontdoen van toezicht. De private partijen die zich een rol zien toebedeeld in het nieuwe stelsel zien nieuwe marktkansen. De eindgebruiker en zijn omgeving die uiteindelijk als enige partij baat heeft bij een betere kwaliteit in de bouw is lange tijd buiten beeld gebleven. Daarnaast lijkt het realiseren van een kleinere overheid een veel krachtiger ontwikkeling te zijn dan het verbeteren van de kwaliteit van de bouw. Die discrepantie heeft grote risico's voor de toekomstige kwaliteit in de Bouw.

Wij willen u hierbij duidelijk maken dat wij nog steeds geheel achter ons visiedocument staan. Wij wijzen nogmaals op de in dit document opgenomen 35 acties die eerst moeten zijn uitgevoerd voordat de private kwaliteitsborging kan worden ingevoerd. We zijn inmiddels een jaar verder en minder dan een jaar verwijderd van de beoogde invoering en nog maar één actiepoint is werkelijk opgelost. De vele nog uit te voeren acties verklaren ook de vele vragen die u aan de minister heeft gesteld voorafgaande aan het Algemeen Overleg.

In deze brief willen we verder nog een aantal specifieke aandachtspunten/zorgpunten toelichten

1 - De onlangs aan u toegezonden brieven van Bouwend Nederland en Aedes illustreren wat ons betreft helder hoe de ontwikkelende en uitvoerende partijen met dit onderwerp omgaan. We zien dat deze partijen 'vrijheid' eisen, en af willen van de 'hinder' en 'leges' die zij nu ondervinden van het

bestuursrechtelijk toezichthoudend orgaan. Wat we echter niet lezen is dat ze gaan voor een kwalitatief betere bouw met lagere faalkosten (die de eindgebruiker betaalt).

2 - De Commissie Dekker heeft duidelijk in haar advies geschreven: als de markt zijn verantwoordelijkheden gaat waarmaken, kan de overheid stappen terug doen. Maar gelet op hetgeen in het vorige punt is benoemd, lijkt het er op dat men wil gaan inzetten op een terugtrekkende overheid zonder zelf stappen te zetten.

3 - De praktijk van dit moment laat zien dat juist de lokale overheden die pilots willen uitvoeren in het kader van private kwaliteitsborging grote moeite moeten doen om marktpartijen te interesseren voor deze pilots. We concluderen dat de markt er niet alleen nog niet aan toe is, maar er ook nog weinig interesse voor blijkt te hebben.

4 - Een duaal stelsel zal gelet op de twee bovenstaande punten absoluut een onvoldoende prikkel geven om de kwaliteitsborging markt breed op te pakken. De krenten uit de pap, met een laag risico zal de markt oppakken, terwijl het grootste deel van de aanvragen waar een goede kwaliteitsborging absoluut niet kostendekkend kan worden ingezet bij de overheid zullen blijven, met alle gevolgen van dien.

5 - De uitgevoerde pilots laten duidelijk zien dat de bouwpartijen en opdrachtgevers juist behoefte blijken te hebben aan een onafhankelijke en integere toezichthouder met voldoende doorzettingskracht en bevoegdheden.

6 - Het ontbreken van een realistische en betrouwbare planning met betrekking tot de datum en wijze van invoering van de private kwaliteitsborging brengt lokale bestuurders in een erg lastige positie nu ze niet weten hoe lang en in welke mate ze nog de wettelijke rol van toetsing en toezicht dienen uit te voeren. Zeker in relatie tot de wet VTH levert dit een enorme onzekerheid op in relatie tot investering in kwaliteit, personeel, opleiding en daar tegenoverstaande inkomsten. Het bij punt 4 genoemde 'duale stelsel' versterkt en verlengt dit negatieve effect op een wijze die overigens ook nadelig is voor het bouwbedrijfsleven.

Wij willen deze brief dan ook afsluiten met onze conclusie dat de commissie Dekker in 2008 een goed advies heeft afgeleverd. Maar het lijkt erop dat we het principiële doel uit het oog zijn verloren. Het is aan de marktpartijen om aan te tonen dat ze de verantwoordelijkheid willen nemen en de gewenste kwaliteit willen leveren. Pas als zij hebben aangetoond dit te willen en te kunnen, kan met vertrouwen worden gewerkt aan het bouwen van het nieuwe stelsel van private kwaliteitsborging in de bouw.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland,

Wico Ankersmit,
directeur,

cc. Minister voor Wonen en Rijksdienst S.A. Blok,
VNG, Voorzitter commissie Ruimte en Wonen, A. Heidema